

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
यापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. पाठ्यक्रमको परिचय :

- (क) तह र पद: तह ७, उप-प्रबन्धक
- (ख) सेवा: प्रशासन
- (ग) परीक्षाको किसिम: लिखित, सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

(घ) पाठ्यक्रमको उद्देश्य: कम्पनीको तह ७, उप-प्रबन्धक पदका लागि निर्धारित कार्यविवरणलाई दृष्टिगत गरी उक्त पदले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यक्षेत्र र कार्य प्रकृतिसँग सम्बन्धित कार्यालय व्यवस्थापन, लेखा, कानून र बीमा तथा पुनर्बीमा सेवा जस्ता सान्दर्भिक विषयहरूमा सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञानको परीक्षण गर्नु प्रस्तुत पाठ्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ।

२. पाठ्यक्रम योजना

यो पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ:

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसङ्ख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न X १ अङ्क	४५ मिनेट
	व्यवस्थापन, तथ्याङ्कशास्त्र र सूचना प्रविधि			विषयगत	५ प्रश्न X १० अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	बीमा, पुनर्बीमा अर्थशास्त्र र लेखा तथा सेवा सम्बन्धी कानूनहरू	१००	४०	विषयगत	७ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न X १५ अङ्क	

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) सूचना प्रविधि सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	२० मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

३. द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ। तर प्रथमपत्रको व्यवस्थापन सम्बन्धी खण्ड (ख) बाट सोधिने एउटा प्रश्नको उत्तर अनिवार्य रूपमा अंग्रेजी भाषामा दिनुपर्नेछ।
२. प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छाडाउन्नै हनेव्वा।

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३. लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसङ्ख्या र अङ्गभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कट्टा पनि गरिने छैन ।
५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
६. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
७. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
८. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
९. प्रथम चरणको परीक्षावाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१०. पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल पुनर्वीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रः-

सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English तथा व्यवस्थापन, तथ्याङ्कशास्त्र र सूचना प्रविधि

खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English (५०% अङ्क)

(वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs) - ५० प्रश्न × १ अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान (२५ अङ्क)

१.१ भूगोल र वातावरण (५ अङ्क)

१.१.१ विश्वको भूगोलः महादेश, महासागर, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, दूरी, पर्वतशृङ्खला, मरुभूमि, नदी, हिमनदी, ताल

१.१.२ नेपालको भूगोलः धरातलीय स्वरूप, किसिम, विशेषता, जलवायु, हावापानी, जनजीवन, प्रमुख प्राकृतिक स्रोत र साधनहरु

१.१.३ दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण, जनसाइंख्यकी, शहरीकरण, वसाईसराई र राष्ट्रिय सम्पदाहरु सम्बन्धी विषयहरु

१.२ इतिहास (५ अङ्क)

१.२.१ विश्वको इतिहासः विश्वका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक घटनाहरु, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्रामका घटना, कारण र परिणामहरु

१.२.२ नेपालको इतिहासः नेपालको प्राचीन तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास र महत्वपूर्ण घटनाहरु

१.३ नेपालको सामाजिक अवस्था र शासनपद्धति (५ अङ्क)

१.३.१ नेपाली समाजका प्रचलित धर्म, प्रथा, परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, जातजाति, भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति,

१.३.२ शासनपद्धति र शासन - संवैधानिक विकासक्रम, नेपालको संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम, नेपालको सङ्घीय, प्रादेशिक र स्थानीय संरचना तथा शासन प्रणाली सम्बन्धी जानकारी

१.४ आर्थिक पक्षहरु (५ अङ्क)

१.४.१ आर्थिक परिसूचकहरु (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिवर्त्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)

१.४.२ नेपालमा कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार, शिक्षा, स्वास्थ्य, उर्जा तथा विद्युतको अवस्था

१.४.३ अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

१.४.४ बीमा/पुनर्वीमा, बीमा कम्पनी, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी

१.५ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र समसामयिक गतिविधिहरु (५ अङ्क)

१.५.१ संयुक्त राष्ट्र सङ्घ (UNO) र यसका एजेन्सीहरु, विश्व व्यापार सङ्गठन (WTO), युरोपियन युनियन (EU) र सार्क (SAARC): स्थापना, उद्देश्य, तिनका गतिविधिहरु

१.५.२ विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, एसियाली पूर्वाधार लगानी बैंक (AIIB) जस्ता सहयोग नियोगहरुको स्थापना, उद्देश्य र नेपालसँगको सम्बन्ध

१.५.३ जनस्वास्थ्य, रोग, खोप, खाद्य, पोषण, सरसफाई तथा विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु बारे जानकारी

१.५.४ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Mental Ability Test) (१५ अङ्क)

२.१ Verbal reasoning such as series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, logical reasoning and analytical ability.

(5 × 1 = 5 Marks)

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.2 Non-verbal reasoning such as series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, water images, mirror images, embedded figures. $(5 \times 1 = 5 \text{ Marks})$
- 2.3 Quantitative aptitude such as arithmetical reasoning/operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency. $(5 \times 1 = 5 \text{ Marks})$
- 3. English Language Competence Test (10 Marks)**
- 3.1 **Comprehension:** Questions will be asked based on the passage about 200-250 words given. The questions will try to accommodate the following areas:
 - Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based
 $(4 \times 1 = 4 \text{ Marks})$
- 3.2 **Vocabulary:** Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:
 - Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones
 $(3 \times 1 = 3 \text{ Marks})$
- 3.3 **Syntactic ability:** Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:
 - Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions/conjunctions and Parts of speech
 $(3 \times 1 = 3 \text{ Marks})$

खण्ड (ख) :- व्यवस्थापन, तथ्याङ्कशास्त्र र सूचना प्रविधि (५०% अङ्क)

(यस खण्डबाट एउटा प्रश्न अंग्रेजी भाषामा सोधिनेछ र सोको उत्तर अंग्रेजी भाषामा दिनुपर्नेछ ।)

1. व्यवस्थापन सम्बन्धी (२० अङ्क)
- 1.1 व्यवस्थापनको अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरू
  - 1.2 व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार, व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
  - 1.3 रणनीतिक योजना तथा विकास, दूरदृष्टि, लक्ष्य र उद्देश्य, SWOT Analysis
  - 1.4 सङ्गठनका सिद्धान्त: आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सीमा, पदसोपान (Hierarchy) एवं संरचना
  - 1.5 नेतृत्व, सञ्चार, समन्वय, सुपरिवेक्षण, व्यवस्थापकीय क्षमता, सञ्चार नियन्त्रण, अनुगमन
  - 1.6 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS)
  - 1.7 निर्णय प्रक्रिया, निर्णय प्रक्रियामा सूचना प्रविधिको उपयोग
  - 1.8 मानव संसाधन प्रणाली, मानव संसाधन योजना, भर्ना तथा छनौट, कार्यढाँचा, सङ्गठनात्मक संस्कृति, समूह गतिशीलता
  - 1.9 तालिम तथा विकास, उत्तराधिकार योजना, क्षमता अभिवृद्धि, वृत्तिविकास, उत्प्रेरणा, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, लचकदार कार्यशैली (Flexible Working Style)
  - 1.10 प्रमुख र कर्मचारी सम्बन्ध (Boss and Subordinate Relationship), श्रम सम्बन्ध (Labour Relation), गुनासो व्यवस्थापन, सङ्गठन व्यवस्थापन, दृन्द्र व्यवस्थापन
2. आयोजना व्यवस्थापन (१० अङ्क)
- 2.1 Basic Concept of Project
  - 2.2 Importance and Scope of Project
  - 2.3 Project Classification
  - 2.4 Project Proposal Writing

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड

थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.5 Project Budgeting
- 2.6 Logical Framework Analysis
- 2.7 Project Management and Principles of Project Management

खण्ड (ग) — २० अङ्क (२ प्रश्न × १० अङ्क)

3. तथ्याङ्कशास्त्र (१० अङ्क)

- 3.1 वैज्ञानिक अनुसन्धान, आधारभूत तथा प्रयोगात्मक (Applied) अनुसन्धान
- 3.2 तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रार्थमिक तथा माध्यमिक तथ्याङ्क
- 3.3 प्रश्नावली, अनुसन्धान अन्तर्वार्ता, तथ्याङ्क विश्लेषण, ग्राफ तथा चार्ट
- 3.4 अनुसन्धान प्रस्ताव (Research Proposal), अनुसन्धान प्रतिवेदन (Research Report Writing)
- 3.5 साहित्यको पुनरावलोकन (Review of Literature), समस्याको परिभाषा (Problem Definition)
- 3.6 Hypothesis Formulation, Research Design, Survey and Action research
- 3.7 Measurement and Scaling
- 3.8 नमूना (Sampling), नमूना ढाँचा (Sampling Design), नमूना प्रक्रिया, नमूनाको आकार निर्धारण
- 3.9 सम्भाव्यता (Probability)

4. सूचना प्रविधि सम्बन्धी आधारभूत जानकारी (१० अङ्क)

- 4.1 Introduction, Hardware & Software
- 4.2 Setting and Protection of Computer, and Computer related Threats
- 4.3 Computer Networking & Multimedia
- 4.4 File Management, Operating System
- 4.5 Word Processing, Electronic Spreadsheet & Presentation System
- 4.6 Database management
- 4.7 Information Technology
- 4.8 IT Challenges and Issues
- 4.9 E-governance in Nepal

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र - बीमा, पुनर्बीमा, अर्थशास्त्र र लेखा तथा सेवा सम्बन्धी कानूनहरु

खण्ड (क) — ३५ अङ्ग (२ प्रश्न × १० अङ्ग, १ प्रश्न × १५ अङ्ग)

१. बीमा सम्बन्धी

- १.१ बीमाको उत्पत्ति र विकास
- १.२ बीमाको परिचय, परिभाषा तथा महत्व
- १.३ बीमाको किसिम
- १.४ बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरु
- १.५ बीमा व्यवसायमा बीमा मध्यस्थकर्ताको भूमिका (बीमा अभिकर्ता, बीमा सर्भेयर तथा बीमा दलाल)
- १.६ नेपालको हालको बीमा बजारको स्थिति
- १.७ बीमा कम्पनी स्थापना सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- १.८ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासमा बीमा क्षेत्रको भूमिका
- १.९ जीवन तथा निर्जीवन बीमालेखको शर्त एवं सुविधा
- १.१० नेपालको पुँजी बजार
- १.११ बीमा व्यवसाय व्यवस्थापनका महत्वपूर्ण पक्षहरु :
  - १.११.१ अण्डुरराइटिङ
  - १.११.२ पुनर्बीमा
  - १.११.३ दाबी व्यवस्थापन
- १.१२ जोखिम
  - १.१२.१ जोखिमका प्रकारहरु
  - १.१२.२ जोखिम व्यवस्थापन
- १.१३ बीमा समिति र यसको भूमिका

खण्ड (ख) — ३५ अङ्ग (२ प्रश्न × १० अङ्ग, १ प्रश्न × १५ अङ्ग)

२. पुनर्बीमा सम्बन्धी

- २.१ परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र पुनर्बीमाले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका, पुनर्बीमाको प्रकार, रिक्स प्रोफाइल (Risk Profile), आवश्यकता र महत्व
- २.२ पुनर्बीमाको रेट्रोसेसन (Retrocession) को महत्व र पुनर्बीमाको भूमिका
- २.३ पुनर्बीमा प्रक्रिया
- २.४ पुनर्बीमा दलाल
- २.५ पुनर्बीमा दलाल र यसको भूमिका
- २.६ पुनर्बीमा बजार
- २.७ नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको परिचय, सङ्घठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था, अवसर, चुनौती तथा सम्भावना

३. बीमा/पुनर्बीमा तथा सेवासँग सम्बन्धी कानूनहरु

- ३.१ नेपाल संविधान (२०७२) को मौलिक हक र कर्तव्य (भाग-३) तथा सङ्घीय आर्थिक कार्यप्रणाली (भाग १०) सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.२ बीमा ऐन, २०४९ तथा बीमा नियमावली, २०४९
- ३.३ धितोपत्र ऐन, २०६३ अनुसार धितोपत्र बोर्डको गठन वा काम, कर्तव्य र अधिकार
- ३.४ बीमा समितिवाट जारी पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- ३.५ कम्पनी ऐन, २०६३
- ३.६ नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी सेवा, शर्त विनियमावली, २०७६ (संशोधन सहित)
- ३.७ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड

थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३.८ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४

३.९ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

३.१० भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

३.११ सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४

खण्ड (ग) — ३० अङ्ग (३ प्रश्न × १० अङ्ग)

४. अर्थशास्त्र (१० अङ्ग)

४.१ Basic Knowledge of Economics

४.२ Knowledge of Micro and Macro economics

४.३ Managerial Economics: Economic Theories, Theories of Demand, Theories of Production and Cost, Theories of Distribution

४.४ Economic Indicators (GDP, GNP, PPI, Consumer Price Index)

४.५ Economic Policies (Investment, Foreign, Direct)

४.६ Monetary Policy

४.७ Anti Money Laundering Policy

४.८ Globalization & Its Impact on Nepalese Economy& Challenges

५. लेखा तथा लेखापरीक्षण (Accounting and Auditing) (१० अङ्ग)

५.१ Concept of Accounting

५.२ Analysis of Financial Statement

५.३ Profit Analysis

५.४ बाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रणाली (External and Internal Audit System)

५.५ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र जोखिम व्यवस्थापन तथा विश्लेषण

५.६ BASEL core principles and capital adequacy framework

५.७ वित्तीय संस्थाहरूको लेखाप्रणाली

६. वित्तीय विश्लेषण (१० अङ्ग)

६.१ परियोजना विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन

६.२ Portfolio Management

६.३ बजेटका सिद्धान्त, प्रकार, महत्व र व्यावहारिकता

६.४ Capital Budgeting (Discounted Cash Flow Methods)

६.५ पूँजीको स्रोत र उपयोग (Sources and Uses of Fund)

६.६ Profitability and Liquidity Management, Assets and Liability Management, Lending Principles and its Management, Determination of Interest Rates

६.७ Business Environment Analysis: SWOT,PEST and ESTOP

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सूचना प्रविधि सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा योजना
(IT Skill Test Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Presentation System	१ अङ्क	
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	

Contents

1. **Windows basic, Email and Internet**
  - Introduction to Graphical User Interface
  - Use & Update of Antivirus
  - Concept of virus, worm, spam etc.
  - Starting and shutting down Windows
  - Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
  - Concept of file, folder, menu, toolbar
  - Searching files and folders
  - Internet browsing & searching the content in the web
  - Creating Email ID, Using email and mail client tools
  - Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)
2. **Word processing**
  - Creating, saving and opening documents
  - Typing in Devanagari and English
  - Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
  - Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
  - Creating lists with Bullets and Numbering
  - Creating and Manipulating Tables
  - Borders and Shading
  - Creating Newspaper Style Documents Using Column
  - Security Techniques of Document
  - Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
  - Page setting, previewing and printing of documents
  - Mail merge
3. **Presentation System**
  - Introduction to presentation application
  - Creating, Opening & Saving Slides
  - Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
  - Slide Show
  - Animation
  - Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ७ तह, उप-प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशनः-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्ग्रेजी वा देवनागरी लिमिटेड द्वारा दिइनेछ।

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्ग्रेजी वा देवनागरी लिमिटेड द्वारा दिइनेछ।

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ। दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लिखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन। तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट} (\text{Correct words/minute}) = \frac{\text{(Total words typed} - \text{Wrong words)}}{5}$$